

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 153/19
V Lucemburku dne 11. prosince 2019

Stanovisko generálního advokáta ve věci C-457/18
Slovinsko v. Chorvatsko

Generální advokát P. Pikamäe: Soudní dvůr Evropské unie nemá pravomoc rozhodnout ve sporu o hranice, který je mezinárodní povahy a nespadá do působnosti unijního práva

Porušení unijního práva vytýkaná Slovinskem Chorvatsku mají akcesorickou povahu ve vztahu k otázce stanovení hranice mezi těmito dvěma státy, která spadá do působnosti mezinárodního práva veřejného

Slovinsko se stalo členem Evropské unie 1. května 2004 a Chorvatsko 1. července 2013.

Mezi politickými podmínkami přistoupení Chorvatska do Unie bylo uvedeno zejména urovnání jeho sporu o hranice se Slovinskem. V listopadu 2009 se podpisem dohody o rozhodčím řízení tyto dva státy zavázaly předložit tento spor k rozhodnutí mezinárodnímu rozhodčímu soudu, jenž byl ustaven za tímto účelem. V okamžiku podpisu smlouvy o přistoupení Chorvatska v roce 2011 byla uzavřena dohoda o rozhodčím řízení, ale rozhodčí řízení ještě nebylo zahájeno.

Rozhodčí soud byl ustaven v průběhu roku 2012. Před rozhodčím soudem bylo zahájeno písemné řízení v únoru 2013 a jednání proběhlo v červnu 2014. V průběhu rozhodčího řízení však z důvodu komunikace *ex parte* mezi rozhodcem jmenovaným Slovinskem a zmocněncem tohoto státu Chorvatsko nejprve požádalo rozhodčí soud o přerušení tohoto řízení a následně sdělilo Slovinsku a soudu své rozhodnutí vypovědět dohodu o rozhodčím řízení. Chorvatsko se poté již rozhodčího řízení neúčastnilo. Po změně svého složení rozhodčí soud pokračoval v práci a dne 29. června 2017 vydal rozhodčí nález, jehož předmětem je vymezení pozemní a námořní hranice těchto dvou států.

Vzhledem k tomu, že Chorvatsko zpochybňuje platnost rozhodčího nálezu a odmítá se mu podřídit, Slovinsko zahájilo řízení o nesplnění povinnosti v souladu s článkem 259 SFEU. Slovinsko se nejprve obrátilo na Komisi a poté, když Komise nevydala odůvodněné stanovisko, na Soudní dvůr.

Slovinsko má zejména za to, že Chorvatsko tím, že porušuje závazek přijatý v průběhu procesu přistoupení k Unii, a sice respektovat rozhodčí nález, který bude vydán, hranici určenou tímto rozhodčím nálezem, jakož i ostatní povinnosti vyplývající z tohoto nálezu, odmítá respektovat hodnotu právního státu, jakož i zásadu loajální spolupráce a zásadu *res iudicata*. Slovinsko má též za to, že mu Chorvatsko brání v plném výkonu svrchovanosti na celém jeho pevninském a mořském území. Tento stát tím porušuje povinnost loajální spolupráce a ohrožuje dosažení cílů Unie. Konečně Slovinsko tvrdí, že mu Chorvatsko brání v uplatňování sekundárního unijního práva, zejména v oblasti společné rybářské politiky, kontroly hranic a územního plánování námořních prostor. Chorvatsko má naopak za to, že Soudní dvůr nemá pravomoc rozhodnout v této věci a každopádně že je žaloba podaná Slovinskem nepřijatelná.

Soudní dvůr se rozhodl přezkoumat otázku své pravomoci a přípustnosti této žaloby odděleně před tím, než případně rozhodne ve věci samé.

Svým dnešním stanoviskem **generální advokát Priit Pikamäe Soudnímu dvoru navrhuje, aby prohlásil, že nemá pravomoc k projednání žaloby podané Slovinskem.**

Nejprve generální advokát připomíná, že cílem žaloby pro nesplnění povinnosti je určit, zda je jednání členského státu v rozporu s unijním právem, a přimět tento členský stát, aby v tomto jednání ustal. V této souvislosti má za to, že je třeba přezkoumat vztah dohody o rozhodčím řízení a dotčeného rozhodčího nálezu k unijnímu právu a ověřit, zda je jimi Unie vázána.

V tomto ohledu uvádí, že Unie je vázána mezinárodním právem v jasně vymezených případech, a to mezinárodními úmluvami, které Unie uzavřela na základě ustanovení Smluv, mezinárodními úmluvami, ve vztahu k nimž přebírá pravomoci, které předtím vykonávaly členské státy, a obyčejovými pravidly mezinárodního práva, když Unie vykonává své pravomoci. Mezinárodní úmluvy, které nepatří mezi tyto případy, nepředstavují akty unijního práva ani Unii nezavazují. Generální advokát na základě judikatury Soudního dvora připomíná, že územní působnost Smluv reflektuje pro Unii danou objektivní skutečnost předem určenou členskými státy. V důsledku toho zastává názor, že **vymezení státního území nespadá do pravomoci Unie, a tudíž Soudního dvora.**

Generální advokát poté přezkoumává návrhy Slovinska. Pokud jde o vztah mezi dohodou o rozhodčím řízení a rozhodčím nálezem na straně jedné a unijním právem na straně druhé, konstatuje, že nespadá mezi žádný z citovaných případů, v nichž je Unie vázána mezinárodním právem.

Pokud jde o tvrzené porušení hodnoty právního státu a zásady loajální spolupráce, má generální advokát za to, že tyto problematiky mají toliko akcesorickou povahu ve vztahu k otázce určení pozemní a námořní hranice těchto dvou členských států, a že Soudní dvůr tudíž nemá pravomoc rozhodnout o těchto žalobních důvodech. Kromě toho generální advokát tvrdí, že podle judikatury Soudního dvora zásada loajální spolupráce představuje samostatný základ povinností ve věcech, kde byla Unie stranou smíšené dohody anebo v případě plnění povinností vyplývajících z unijních Smluv. Vytykané chování přitom nelze podřadit pod žádný z těchto dvou případů.

Pokud jde o údajná porušení povinností vycházejících ze společné rybářské politiky, kontroly hranic a územního plánování námořních prostor, generální advokát podotýká, že Slovinsko vychází z předpokladu, že hranice byla určena rozhodčím nálezem. Zdůrazňuje přitom, že tento nález nebyl ve vztazích mezi těmito dvěma členskými státy proveden. Na tomto základě dochází k závěru, že z hlediska unijního práva nebyla hranice mezi těmito dvěma členskými státy určena. Generální advokát z toho vyvozuje, že Slovinsko se takto implicitně snaží dosáhnout výkonu rozhodčího nálezu, což však nespadá do pravomocí Unie.

Generální advokát dochází k závěru, **že údajná porušení unijního práva vykazují akcesorickou povahu ve vztahu k otázce určení hranice mezi Chorvatskem a Slovinskem. Takové určení přitom ze své podstaty představuje otázku spadající do působnosti mezinárodního práva veřejného, ve vztahu k níž Soudní dvůr nemá pravomoc.**

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotčený členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrázové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106